

SEMENESTUI, ONESTUI

ben en coves i subterranis: sempre, però, en les Serres de Tramuntana (ed. Dolç, pp. 22-36). Una d'elles (p. 36) és «Es Tresor de ses Coves d'Aufabi», o sigui, Alfàbia, ben prop de Sóller. NL provinent del nom de l'espècie de gerra, sempre de metall o bé mineral (DECat I, 174b): «tot és vernís --- mineral que té plata, plom» etc. En les Rondalles de Mn. Alcover en trobaríem molt més encara.

En tot això hi ha d'haver barrejat un eco llunyà de quan els romans o cartaginesos, i llurs capatassos i obrers balears, regiraven i escorcollaven les muntanyes de Sóller i de Lluc. D'on les dues romanalles toponímiques SILUAR (> Selver, -va) i SÜLIAR > Sóller. El mateix NL d'Alfabi devia ahudir a la serra del tresor argentí.

Per alguns detalls que ara ja no donem relatius a aquesta etimologia pre-romana de Selva, veg. EntreDL I, 147n, II, 93; i Top. Hesp. II, 300; i l'art. Sóller més avall.

¹ És curiós el gentilici *σαυυῶγῖνος*, que es diu popularment de la gent de Selva, segons els inf. de Sóller, Consell i Llubí (XII, 190; XL, 37.25; XLI, 6.14); tan general, seria antic. Potser format ja pels moros mallorquins, *silbari*, sobre l'antic SILUAR, amb el sufix aràbic *-i*: d'ací *šelbaži* amb un fenomen de diàlisi palatal, i després atret pel duplicat *salvazina/salvagina* SILVICINA (DECat VII, 758a6-b15). — ² *çidar* en altres dialectes, però és per un canvi que Uhlenbeck (Vgl. *Lautl. d. bk.*, 67) demostra secundari. — ³ Sobre el plom de Botorrita, veg. l'estudi de Horst Schmidt. Sobre el mot basc., i el nom conjunt de tot: Mitxelena, *Fon. Hi. Vca.*, 315, i 2a. ed. p. 549. Improbable i mancat de proves el supòsit de Feist (*Wb. d. got. Spr.*, 1936, 421), recollit per Buck, *Dict. of Synon. Indoeur.*, 1948. Millor Benveniste, *Vocab. des Inst. Indoeur.* I, 193; Schrader, *Realex.* II, 2394; G. Ipsen, *Idg. Fgn.* xxxix, 235; i Pok., IEW, 64.

Selvà, Selvaescura, Selvanegra, Selvanera, Selvapa-ga, Selvaplana, Selva-sembrada, Selvella, V. Selva Semelba, V. Fontsamellera i Fontsemelga, s. v. Font Sememat, V. S- (misc. moss.)

SEMENESTUI i ONESTUI

Semenestui, pda. del te. de Gavasa (Ba. Ribag.) (E.T.C. II, 62n). *Oonestui*, pda. d'Areny (Nog. Ribag.) ja en doc. de 992 (E.T.C. II, 62 i 63n). *Nestui*, pda. del te. d'Aneto (E.T.C. I, 109). Aplego ací aquests tres NLL pre-romans en *-ui* (-ōi), perquè dels rars casos que semblaven derivar de noms de persona, i per tant obligaven a admetre que hi havia part d'encertat en la teoria de Rohlf's, sobre la formació dels noms en -ōi, teoria combatuda per la de Mz.Pi. i els meus treballs (veg. E.T.C. II, 62-63, i molts articles de l'*Onom.*) que en trobàvem una etimologia basco-ibèrica satisfactòria, a la gran majoria, si no tots.

Reconeixia jo allí, com excepcions, formats amb

NPP, que *Oonestui* (i amb afèresi *Nestui*) semblava derivar del ll. HONESTUS; i *Semenestui* de SEBASTIANUS.

Però, després he vist que en realitat també s'expliquen pel basc: *Oonestui* < ON-EST-ōi '(el lloc del) bon corral' (cf. el grup d'*Esterri* i *Estavar* etc.); o, mutilat, *Nestui*. *Semenestui*, SEME-ON-EST-OI 'el del bon corral del fill', amb una simplificació -MEON- > *men* molt més planera que el canvi des de SEBASTIAN- (per al qual calia suposar metàtesi i assimilació a la nasal). Quant a la variant *Lestui* de *Nestui*, veg. el que expli-co en E.T.C. I, 109 i nota. Més sobre aquests noms als arts. *Nestui* i *Honestui*.

Semic, V. S- (misc. moss.) *Semison* (Can ~ de Font-rubí) [*< Segimon*], *V. Segimon*

SEMMA o SENNA

Vell nom d'un paratge rural del Baix Penedès, prop de Clarà, entre Altafulla i Torredembarra.

Comencem per citar els docs. medievals on hi ha el nom, que coneixem directament per publicació d'erudits cartòlegs. 1057, donació de la quadra de Clarà, en terme de Tamarit (que és vora mar, 3 k. SO. d'Altafulla): «afrontat Or. *Clerano* --- usque stagno de Saler, Mer. in mare, --- pervadit ad ipsam *palomeram* de *Setne*» (orig. perdut, p. p. Em. Morera, *Tarr. Cri.* i Font Rius, *C. d. p.*, p. 26, segons una còpia del S. XVII); 1174, Guillelmus de Claramunt dona el castell construït en Els Garidells, afr. «Or. in alodio de Guillelmi de *Setma*, meridie pervadit --- ad ripam Francolini, --- torrente *Vallemolli* ---» (Morera, *Tarr. Cri.* I, 509, orig. perdut segons còpia del S. XVII). Els Garidells és uns 12 k. NO. d'Altafulla.

No recordo que aquest nom vagi sortir en les enqs. de 1955 fetes a Altafulla i Torredembarra (xiv, 132-133, 130-132). Però és nom viu encara: recollit en el llibre de M. T. Montanya, com a senya o enfilall dels pescadors.

En dona una descripció Vicenç Carbonell i Virella, acompanyada de bibliografia i fotos: tot, de caràcter arqueològic en el «Butlletí excursionista *Vèrtex*», Bna. set. 1972, n.º 29, p. 159. El nom del lloc actual és Pla de *Semma*, dins el te. d'Altafulla; allí prop hi ha un turó dit «Els Munts» (situat a la partió amb el te. de Torredembarra), on s'han fet les troballes de construccions de data romana, descrites ja per Bosch Gimpera el 1925. Hi ha hagut diverses publicacions d'interès arqueològic, en particular, de J. Sánchez Real: «Los restos de *Senna*» i «Palfuriana - *Senna*» 1949; on es llegeix: «Las ruinas de *Senna*, corresponden a un núcleo romano muy importante, es por esto que creemos que *Palfuriana* corresponde a *Senna*; que desde la Reconquista de aquella zona, se llamó sucesivamente *Setna*, *Setma* y *Senna*, sin que veamos el origen de este nuevo nombre».¹

Com que realment per allí havia de ser la «mansio Palfuriana» (encara que no consti que fos població considerable) i com que això era una estació i parada